

Bygg- och miljönämnden

Handläggare: Johannes Sandberg
Titel: strateg
E-post: Johannes.sandberg@norrtaelje.se

Till: kommunstyrelsen

Svar på motion gällande användning av B-skum inom räddningstjänsten från Camilla Rydstrand (MP)

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att motionen anses besvarad.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

I en motion daterad 9 februari 2020 föreslår Miljöpartiet de gröna i Norrtälje att kommunfullmäktige snarast möjligt får en redogörelse för kommunorganisationens kunskapsläge kring och förekomst av PFAS i kommunens vattenförekomster, att en redogörelse för vilka utbildningsinsatser som genomförts presenteras, samt att det tas fram riktlinjer för användning av B-skum.

Kommunstyrelsen beslutade att återremittera motionssvaret den 6:e november 2023 för skyndsamt komplettering genom remiss till bygg- och miljönämnden med en redogörelse för kommunorganisationens kunskapsläge kring, och statusen för, förekomst av PFAS i kommunens vattenförekomster.

Mot bakgrund av att ansvaret för kommunal miljöövervakning har överförs från samhällsbyggnadskontoret till kommunstyrelsekontoret under 2023 har bygg- och miljönämnden samberett frågan med kommunstyrelsekontoret (strategi och utredning).

En mer omfattande beskrivning av Norrtälje kommuns recipientkontrollprogram och kommunal miljöövervakning framgår av de handlingar som har bifogats ärendet.

Mot bakgrund av denna redovisning anses motionen besvarad.

Bakgrund

I en motion daterad 9 februari 2020 föreslår Miljöpartiet de gröna i Norrtälje att kommunfullmäktige snarast möjligt får en redogörelse för kommunorganisationens kunskapsläge kring och förekomst av PFAS i kommunens vattenförekomster, att en redogörelse för vilka utbildningsinsatser som genomförts presenteras, samt att det tas fram riktlinjer för användning av B-skum.

Norrtälje Vatten och Avfall AB, NVAA, har tidigare bedömt risken för PFAS-förekomst men kommer under Q4 2023 att genomföra provtagning i vattentäkterna.

Räddningstjänsten har genomfört kunskapshöjande åtgärder och tagit fram anvisningar för användande av skum inom räddningstjänstverksamheten.

Kommunstyrelsen beslutade att återremittera motionssvaret den 6:e november 2023 för skyndsamt komplettering genom remiss till bygg- och miljönämnden med en redogörelse för kommunorganisationens kunskapsläge kring, och statusen för, förekomst av PFAS i kommunens vattenförekomster.

Mot bakgrund av att ansvaret för kommunal miljöövervakning har överförs från samhällsbyggnadskontoret till kommunstyrelsekontoret under 2023 har bygg- och miljönämnden samberett frågan med kommunstyrelsekontoret (strategi och utredning).

Ett nytt kommunalt provtagningsprogram har startat under 2023 och inkluderar provtagning av PFOS i ett urval av Norrtälje kommuns alla vattenförekomster (13 vattenförekomster, se tabell 1) I ett samarbete med Länsstyrelsen i Stockholm inkluderas 8 vattenförekomster, dvs i vattenområden som har prioriterats i syfte att undersöka förekomst av PFAS.

Resultatet av pågående provtagningar utifrån recipientkontrollprogram, kommunal miljöövervakning och miljögifter i fisk kommer att redovisas under våren 2024. Resultaten kommer att ligga till grund för ökad kunskap om eventuell förekomst av PFOS/PFAS och vägleda eventuellt behov av ytterligare undersökningar och/eller åtgärder som rör källor till uppkomst av PFOS/PFAS.

En mer omfattande beskrivning av Norrtälje kommuns recipientkontrollprogram och kommunal miljöövervakning framgår av de handlingar som har bifogats ärendet.

Mot bakgrund av denna redovisning anses motionen besvarad.

Koppling till gällande styrdokument

Norrtälje kommun har inarbetat arbetet med att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten i ett flertal styrdokument, exempelvis Mål och budget 2022–2024, miljö och klimatstrategi (KF 2020-10-12), VA-plan (KF 2018-02-19), dagvattenstrategi (KF 2018-02-19), pågående arbete med fördjupade översiktsplaner i Rimbo och Norrtälje stad, samt översiktsplan 2040 (KF 2013-12-09).

Lagkrav

EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG), kallat vattendirektivet har införlivats i svensk lagstiftning genom vattenförvaltningsförordningen. Syftet är att säkra god vattenkvalitet för alla som bor i Europa och uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Vattendirektivet infördes i svensk lagstiftning 2004 genom miljö kvalitetsnormerna för vatten i miljöbalken 5 kap och i Förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.

Myndigheter och kommuner ansvarar för att miljö kvalitetsnormer för vatten följs och enligt MB 5 kap. 11 § ska myndigheter och kommuner inom sina ansvarsområden vidta de åtgärder som behövs enligt ett fastställt åtgärdsprogram (Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt). Kommuner är ansvariga för att MKN följs (5 kap. 3 § MB) vid planläggning eller andra ärenden enligt PBL ska MKN i 5 kap. MB följas (2 kap. 10 § PBL).

Samberedning

Ärendet har samberetts mellan samhällsbyggnadskontoret (miljö- och hälsoskydd) och kommunstyrelsekontoret (strategi och utredning).

Beskrivning av ärendet

Nedan följer en kort sammanfattning av hur Norrtälje arbetar med kunskapsläge kring, och statusen för, förekomst av PFAS i kommunens vattenförekomster:

I enlighet med miljö- och klimatstrategin är Vattenplanen det övergripande styrdokumentet för hur Norrtälje kommun ska bidra till att uppnå ramdirektiv för vatten (2000/60/EG), kallat vattendirektivet, med målsättningen om god vattenstatus i alla vattenförekomster. Vattenplanen fastställdes i KF i juni 2022. I samband med beslutet fick kommunstyrelsen i uppdrag att vidareutveckla och genomföra förslag till revidering av Norrtälje kommuns recipientkontrollprogram och kommunal miljöövervakning.

Ett reviderat förslag till recipientkontrollprogram och kommunal miljöövervakning togs fram under 2022 med syfte att starta under 2023 (se bifogade handlingar). I samband med framtagandet av det nya kommunala provtagningsprogrammet inleddes ett samarbete med Länsstyrelsen i Stockholm kring provtagning av miljögifter (PFAS) i fisk under 2022 och 2023.

Det nya kommunala provtagningsprogrammet har startat under 2023 och inkluderar provtagning av PFOS i ett urval av Norrtälje kommuns alla vattenförekomster 13 vattenförekomster, se tabell 1 nedan) Samarbetet med Länsstyrelsen inkluderar 8 vattenförekomster, dvs i vattenområden som har prioriterats i syfte att undersöka förekomst av PFAS (se tabell 2 nedan).

Resultatet av pågående provtagning utifrån recipientkontrollprogram, kommunal miljöövervakning och miljögifter i fisk kommer att redovisas under våren 2024. Resultaten kommer att ligga till grund för ökad kunskap om eventuell förekomst av PFOS/PFAS och vägleda eventuellt behov av ytterligare undersökningar och/eller åtgärder som rör källor till uppkomst av PFOS/PFAS.

En mer omfattande beskrivning av Norrtälje kommuns recipientkontrollprogram och kommunal miljöövervakning fram går av de handlingar som har bifogats ärendet.

Mot bakgrund av denna redovisning anses motionen besvarad.

Tabell 1, kommunens provtagningsprogram

HARO	Namn	Vatten-ID	Undersökningar
Broströmmen	Erken	WA4759309 4	Miljögifter i fisk (PFOS, PCB, PBDE, HBCDD, HCB, Hg, Cd, Pb) 1 ggr/6 år, miljögifter i sediment (metaller, PAH, TBT) 1 ggr/6 år
	Lundaströmmen (3D)	WA9556746 3	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år (tilläggsparametrar)
	Gillfjärden	WA5988922 9	Miljögifter i fisk (PFOS, PCB, PBDE, HBCDD, HCB, Hg, Cd, Pb) 1 ggr/6 år, miljögifter i sediment (metaller, PAH, TBT) 1 ggr/6 år
	Lundaströmmen (3)	WA9556746 3	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år (tilläggsparametrar)
Norrtäljeån	Gavel-Långsjön	WA6480912 9	Miljögifter i sediment (metaller, PAH, PCB) 1 ggr/6 år

	Skedviken	WA8073991 3	Metaller i sediment 1 ggr/6 år
	Kundbysjön	WA8821364 8	Metaller i sediment 1 ggr/6 år, miljögifter i fisk (PFOS) 1 ggr/6 år
	Husbyån	WA7865918 2	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år, kiselalger 2 ggr/6 år, miljögifter i vatten (metaller, diflufenikan, bisfenol A, PFOS) 4 ggr/år
	Malstaån	WA7235718 8	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år, miljögifter i vatten (metaller, bisfenol A, PFOS) 4 ggr/år
	Lommaren	WA3813031 9	Miljögifter i fisk (PFOS, PCB, PBDE, HBCDD, HCB, Hg, Cd, Pb) 1 ggr/6 år, miljögifter i sediment (metaller, PAH, TBT) 1 ggr/6 år, bisfenol A och diflufenikan i vatten 4 ggr/år
	Norrtäljeån (14)	WA9667712 6	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år (tilläggsparametrar)
	Norrtäljeån (15)	WA9667712 6	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år, miljögifter i vatten (metaller, PFOS) 4 ggr /år
Skeboån	Edsbro-Kyrksjö	WA3224270 5	Miljögifter i sediment (metaller, PAH, PCB) 1 ggr/6 år
	Närdingen	WA4468929 3	Miljögifter i fisk (PFOS, PCB, PBDE, HBCDD, HCB, Hg, Cd, Pb) 1 ggr/6 år, miljögifter i sediment (metaller, PAH, TBT) 1 ggr/6 år, bisfenol A i vatten 4 ggr/år
	Vagnboströmmen (6C)	WA8687156 6	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år (tilläggsparametrar)
	Skeboån (6)	WA4118158 3	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år (tilläggsparametrar), miljögifter i vatten (metaller, bisfenol A, PFOS) 4 ggr/år
Övriga	Bodaån	WA8293832 7	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år
	Tulkaströmmen	WA5216984 6	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år, miljögifter i vatten (metaller, bisfenol A, PFOS) 4 ggr/år
	Bergshamraån	WA1756519 5	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år (tilläggsparametrar)
	Penningbyån	WA5507497 6	Fysikalisk-kemiska 12 ggr/år (tilläggsparametrar)
	Addarn	WA1265411 3	Miljögifter i sediment (metaller, PAH) 1 ggr/6 år
	Bäck från Uttran	WA1074118 5	Kiselalger 1 ggr/6 år
	Limmarån	WA6530867 9	Kiselalger 1 ggr/6 år
Kustområde n	Bergshamraviken	WA2434895 4	Miljögifter i fisk (PFOS, PCB, PBDE, HBCDD, HCB, kvicksilver, kadmium, bly) 1 ggr/6 år
	Bergshamraviken	WA2434895 4	Fysikalisk-kemiska 5 ggr/år, växtplankton 2 ggr/år, bottenfauna 1 ggr/år

Edeboviken	WA7932546 7	Miljögifter i fisk (PFOS, PCB, PBDE, HBCDD, HCB, kvicksilver, kadmium, bly) 1 ggr/6 år
Edsviken	WA5063081 1	Fysikalisk-kemiska 2 ggr/år (yta, botten), växtplankton (klorofyll) 1 ggr/år
Norrtäljeviken (P3)	WA1897407 3	Miljögifter i sediment (metaller, PAH, PCB, TBT) 1 ggr/6 år, miljögifter i fisk (PFOS, PCB, PBDE, HBCDD, HCB, kvicksilver, kadmium, bly) 1 ggr/6 år
Norrtäljeviken (Kvisthamraviken)	WA1897407 3	Miljögifter i sediment (metaller, PAH, PCB, TBT) 1 ggr/6 år
Norrtäljeviken (Hattsundet)	WA1897407 3	Miljögifter i sediment (metaller, PAH, PCB, TBT) 1 ggr/6 år
Järsjövik	WA5947922 1	Miljögifter i sediment (metaller, PAH, PCB, TBT) 1 ggr/6 år
Åkeröfjärden	WA3645716 4	Fysikalisk-kemiska 2 ggr/år (yta, botten), växtplankton (klorofyll) 1 ggr/år

Tabell 2. ett samarbete med Länsstyrelsen kring provtagning av PFAS i FISK

Provmärkning	PFAS 26
Limmaren 2022	1950
Lommaren 2022	1950
Kundbysjön 2022	1950
Kyrksjön 2022	1950
Närdingen 2023	1950
Addarn 2023	1950
Skeboån 2023	1950
Erken 2022	1950

Konsekvensanalys/riskanalys

Årlig uppföljning av konsekvenser och löpande åtgärdsarbete, samt behov av provtagning utarbetas i enlighet med vattenplanens riktlinjer, genomförande, styrning och uppföljning.

Jämställdhetsanalys

Ej aktuellt

Barnkonsekvensanalys

ej aktuellt

Ekonomisk analys

Ej aktuellt

Tidplaner

Motionen behandlas i Bygg- och miljönämndens arbetsutskott 11 januari, därefter i Bygg- och miljönämnden den 25 januari.

Kommunstyrelsen behandlar motionen den 18 mars och på Kommunfullmäktige 22 april besvaras motionen.

Anna Keskitalo
Förvaltningsdirektör
Samhällsbyggnadskontoret

Joakim Schillén
Avdelningschef
T.f. Miljö- och hälsoskyddschef

Bilagor

1. Befintlig miljöövervakning
2. Mätstationer
3. Statusklassificering – en översikt
4. Miljötilståndets utveckling
5. Intern fosforbelastning
6. Miljögiftspåverkan
7. Förslag till miljöövervakningsprogram för ytvatten - reviderad version
8. Förslag till miljöövervakningsprogram Norrtälje kommun

Beslut skickas till

Motionären
Miljö- och hälsoskyddsavdelningen
Kommunstyrelsekontoret (strategi och utredning)